

Haftalık Ekonomi Bülteni

İSTANBUL
NİŞANTAŞI
UNIVERSITY
NEW

FEPAM
FİNANS, EKONOMİ VE POLİTİKA
ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

NEW

NİŞANTAŞI
EĞİTİM
VAKFI

MART

22.03.2025

TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ SON İKİ YILIN ZİRVESİNİ GÖRDÜ

Türkiye'de tüketici güven endeksi Mart ayında %4,6 oranında artarak 85,9 seviyesine yükseldi. İlgili endeks bu gelen veriyle birlikte Mayıs 2023 tarihinden itibaren en yüksek seviyesine ulaşmış oldu. İlgili endeks Mayıs 2023 tarihinde 91,1 seviyesinde oluşmuştu. İlgili dönemde hane maddi durum endeksi de %8,2 oranında artarak 70,9 seviyesine yükseldi. Dövizin sabit kaldığı dönemde faiz indirimlerinin piyasayı rahatlatması tüketici güveninin artışında etkili oldu. İlerleyen dönemlerde de tüketici güveninin artış trendini devam ettirmesi bekleniyor.

TÜRKİYE'DE TARIM ÜRÜNLERİ ENFLASYONUN GERİSİNDE ARTIŞ GÖSTERDİ

Türkiye Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi(Tarım ÜFE), Şubat ayında bir önceki aya göre %2,7 oranında artış gösterirken yıllık bazda %29,89 oranında artış gösterdi. Tarım ÜFE'nin enflasyon altında oluşmaya devam etmesi gıda enflasyonunun uzun dönemde düşeceğine yönelik beklentileri güçlendirdi. Yıllık bazda en çok artış %166,37 oranında artış ile turunçgiller sektöründe gerçekleşirken, aylık bazda en çok artış %13,95 oranında artış ile subtropikal meyveler sektöründe gerçekleşti.

TCMB 91 GÜNE KADAR VADELİ LİKİDİTE SENET İHRAÇ EDİLECEĞİNİ AÇIKLADI

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası(TCMB), 91 güne kadar vadeli likidite senetleri ihraç edilmesine karar verdi. TCMB yaptığı açıklamada sıkı para politikasını korumak amacıyla bu kararın alındığını belirtirken sterilizasyon araçlarına devam edileceğini de ekledi. TCMB, politika faizini son üç toplantıda 250'şer baz puan azaltarak %50 seviyesinden %42,5 seviyesine indirmişti. İlerleyen toplantılarda da faiz indirimlerine devam edilmesi bekleniyordu.

TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE REEL KESİM DÖVİZ AÇIĞI 148 MİLYAR DOLARA YÜKSELDİ

Türkiye'de reel kesimin döviz açığı 148 milyar dolara yükselerek 2019 Kasım'dan itibaren en yüksek seviyesine ulaştı. Varlıklarda 2,7 milyar dolarlık azalma görülürken, yükümlülükler 8,3 milyar dolar artış gösterdi. Reel kesimin döviz açığı 2018 yılındaki kur hareketleriyle yükselmışken sonrasında alınan önlemler ve dövizle yönelmenin azalmasıyla birlikte 2023 yılı ortalarında 62,9 milyar dolar seviyesine gerilemişti. İlerleyen dönemde döviz açığının azalmasına yönelik yeni politika önlemleri alınması bekleniyor.

TÜRKİYE'DE KONUT FİYATLARI REEL BAZDA %5,6 ORANINDA GERİLEDİ

Türkiye konut fiyat endeksi (KFE), Şubat ayında aylık bazda %2,8 oranında artarken, yıllık bazda %31,3 oranında artarak 170,5 seviyesine yükseldi. Konut fiyatları reel olarak ise yıllık bazda %5,6 oranında azaldı. Konut fiyatlarının reel bazda azalması vatandaşın alım gücü açısından olumlu düşünceleri güçlendirdi. Konut fiyatları İstanbul'da aylık bazda %2,6 oranında artarken, Ankara'da %3,3 oranında arttı. Endeks değerlerindeki gerilemenin ilerleyen aylarda devam etmesi bekleniyor.

TÜRKİYE'NİN 5 YILLIK CDS ORANI 29 BAZ PUAN ARTIŞ GÖSTERDİ

Türkiye'nin 5 yıllık CDS oranı 29 baz puan artarak 328 seviyesine yükseldi. Bu gelen veriyle birlikte CDS primi 2024 yılının Mart ayında yapılan yerel seçimlerden sonraki en yüksek seviyesini gördü. 5 yıllık CDS oranı haftalık bazda ise 66 puanlık artış göstermiş oldu. CDS oranı yerel seçimler sonrasında hızla düşerek yabancı yatırım çekilmesine katkıda bulunmuştu. TCMB'nin faiz dışı aldığı ek kararların ilerleyen günlerde CDS oranını düşürmesi bekleniyor.

AVRUPA

ALMANYA EKONOMİ GÜVENİ MART AYINDA 25,6 PUAN ARTIŞ GÖSTERDİ

Almanya'da ekonominin mevcut durumuna güveni gösteren ZEW ekonomik güven endeksi Mart ayında bir önceki aya göre 25,6 puan artarak 51,6 seviyesine yükseldi. Endeks Şubat ayında 26 seviyesinde gerçekleşmişti. Piyasa beklentisi endeksin Mart ayında 50,3 seviyesine çıkacağı yönündeydi. Almanya pandemi sonrası artan enflasyona karşı ECB'nin uyguladığı sıkı para politikası ve Ukrayna-Rusya savaşı sonrası artan enerji fiyatları nedeniyle bir süredir resesyonla uğraşıyordu. Ekonomi güveninin artmasının uzun dönemde Almanya ekonomisini büyüme yönünde olumlu etkilemesi bekleniyor.

EURO BÖLGESİ TÜKETİCİ FİYATLARI YILLIK BAZDA %2,3 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Euro Bölgesi Tüketici Fiyat Endeksi(TÜFE), Şubat ayında yıllık bazda %2,3 oranında artış gösterdi. Enflasyon oranı aylık bazda ise %0,4 oranında artış gösterdi. Euro Bölgesi enflasyonu Ocak ayında yıllık bazda %2,5 oranında artış göstermişti. Yıllık enflasyonun azalması enflasyonla mücadele konusundaki olumlu düşünceleri güçlendirdi. En yüksek enflasyon artışı gösteren sektör aylık bazda %1,66 oranı artış ile hizmetler sektöründe oldu. Hizmetler sektörü enflasyonunun bir süredir yüksek seyretmesi enflasyon konusundaki belirsizliğin devam etmesine neden oluyor.

İNGİLTERE MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİNİ %4,5 ORANINDA SABİT TUTTU

İngiltere Merkez Bankası(BoE), politika faizini piyasa beklentilerine paralel olacak şekilde %4,5 seviyesinde sabit tuttu. Karar sekiz üyenin yedisi tarafından oylanırken, bir üye 250 baz puan indirim kararına oy verdi. Açıklanan metinde enflasyonun alınan önlemler doğrultusunda düştüğü belirtilirken yıllık enflasyonun Aralık ayıyla Ocak ayı arasında %0,5 oranında artması dolayısıyla politika faizinin bir süre daha yüksek tutulacağı belirtildi. İngiltere ekonomisi pandemi sonrası artan enflasyonla mücadele etmek amacıyla politika faizlerinde artışa gitmişti.

AMERİKA

AMERİKA'DA PERAKENDE SATIŞLAR ŞUBAT AYINDA %0,2 ORANINDA ARTTI

Amerika'da perakende satışlar Şubat ayında %0,2 oranında artış gösterdi. Piyasa beklentisi artışın %0,6 olacağı yönündeydi. Ocak ayı verisi de %0,9 oranında düşüşten %1,2 oranındaki düşüşe revize edildi. Bu revizeyle birlikte Temmuz 2021'den itibaren görülen en düşük perakende satış oranı görülmüş oldu. Perakende satışların gerilemesinin temel nedeni olarak enflasyonist etkilerin artması ve tüketici güveninde yaşanan gerileme görülüyor. Trump'ın farklı ülkelere uyguladığı tarifelerin belirsizliği arttırması ilerleyen dönemlerde tüketici güveninin daha da düşmesine yol açması bekleniyor.

FED 2024 YILINDA 77,6 MİLYAR DOLARLIK FAALİYET ZARARI AÇIKLADI

Amerika Merkez Bankası(FED), 2024 yılında 77,6 milyar dolarlık faaliyet zararı gerçekleştiğini açıkladı. Banka, 2023 yılında 114,3 milyar dolarlık faaliyet zararı açıklamıştı. FED'in zarar etmeye devam etmesine karşın zararda azalma görülmesi bankaya yönelik olumlu bakışı güçlendirdi. FED, en son 2022 yılında 58,8 milyar dolar kâr açıklamıştı. Zararın azalmasında faiz oranlarında yaşanan gerilemenin etkili olduğu düşünülüyor.

AMERİKA'DA İNŞAAT İZİNLERİ ŞUBAT AYINDA %1,2 ORANINDA AZALDI

Amerika'da yapımına başlanan yeni konut sayısı Şubat ayında %11,2 oranında artarak piyasa beklentisinin üstünde artış gösterdi. Yapımına başlanan yeni konut sayısı 1 milyon 501 bine yükseldi. Piyasa beklentisi yeni yapımına başlanan konut sayısının 1 milyon 380 bin olacağı yönündeydi. Ülke içerisinde verilen inşaat izni ise Şubat ayında aylık bazda %1,2 oranında azalarak 1 milyon 456 bine geriledi. Beklenti inşaat izninin 1 milyon 450 bin olacağı yönündeydi.

KÜRESEL GELİŞMELER

JAPONYA MANŞET TÜKETİCİ FİYATLARI ŞUBAT AYINDA %3,7 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Japonya manşet tüketici fiyatları Şubat ayında %3,7 oranında artış gösterdi. Ocak ayında manşet tüketici fiyatları %4 oranında artış göstermişti. Ilımlı da olsa yaşanan gerileme enflasyonun seyri açısından olumlu beklentileri güçlendirdi. Enflasyonun gerilemesinde enerji fiyatlarındaki gerileme etkili oldu. Japonya hükümeti artan enerji fiyatlarının ekonomiye etkisini hafifletmek amacıyla elektrik ve gaz faturaları için sübvansiyon kararı almıştı. Japonya'da enflasyonun gerilemesi merkez bankasının faiz artışını bir süre daha yapmama konusundaki düşünceleri güçlendirdi.

RUSYA MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİNİ %21 SEVİYESİNDE SABİT TUTTU

Rusya Merkez Bankası politika faizini beklentiler doğrultusunda %21 seviyesinde sabit tuttu. Banka yaptığı açıklamada iç talepteki büyümenin hala canlı olduğunu belirtirken kredi faaliyetlerindeki soğumanın devam ettiği ekledi. Bu duruma karşın tüketicilerin harcama eğiliminde henüz istenen seviyeye inilmediği açıklamada belirtilen ayrı bir konu oldu. Rusya Merkez Bankası politika faizini 2023 yılının sonuyla Temmuz 2024 arasında %16 seviyesinde sabit tutarken 2024 yılında art arda faiz artışlarına gitmişti. İlerleyen aylarda politika faizinin bu seviyede sabit tutulması bekleniyor.

DÜNYANIN EN BÜYÜK PETROL ŞİRKETLERİNİN KÂRLARI 2024 YILINDA %16 ORANINDA AZALDI

Dünyanın en büyük sekiz petrol şirketinin 2024 yılında elde ettikleri kâr bir önceki yılın aynı dönemine göre %16 oranında azalarak 217,65 milyar dolara geriledi. Petrol şirketlerinin gelirlerinin azalmasında küresel petrol fiyatlarında düşüş etkili olurken, 2025 yılında da bu trendin devam etmesi kârların daha da azalmasına neden olması bekleniyor. Bu duruma karşın Ukrayna-Rusya savaşının bitme ihtimalinin petrol fiyatlarında yukarı yönlü baskı yaratması bekleniyor.